

Eletään 50-lukua. Maaseutu elää kasvun aikaa. Puutetta on kaikesta. Tilat ovat pieniä, mutta into on kova päästä elämään kiinni. Alkaa myös koneellistamisen aika. Hevonen vaihtuu traktoriin ja peltoja raivataan lisää. Toki töiden lomassa kukkii myös romantiikka ja ihmisen kaikki tunteet vaativat tyydytystä.

Rakkaus, viha, mustasukkaisuus oli siihenkin aikaan ihmisen tunne-elämää sekoittamassa. Harvoin kuitenkin erottiin. Tosin siihenkin aikaan se ruoho näytti vihreämmältä aidan takana. Ks. [Pilot-kustannus Oy - Sisulla ja sydämellä - Oiva Pennanen](#)

Luettuani Oiva Pennasen romaanin Sisulla ja sydämellä, voin vain ihmetellä kirjailijan tarkkaa kuvausta ihmisten arjesta, siitä uurastuksesta, jota pientilallinen tekee saadakseen elinolosuhteisiinsa parannusta.

Työn kuvaus on alusta loppuun tarkkaa, samoin kuin miesten haaveet isommasta ja paremmasta niin peltotilkun kuin koneitten suhteen. Ja kaiken alkuunpaneva voima on Pennasen romaanissa nainen. Nainen puurtaa, kiukuttelee, haluaa parempaa ja saa miehen toimimaan.

Seksuaalisuus kulkee Pennasen kuvauksessa väkevänä virtana läpi koko romaanin. Jopa uskottavuuden kustannuksella. Näin aikuisena lukijana minua miellyttää ettei seksin kuvaus ole yksityiskohtaista, ei mennä peiton alle vaan kirjailija jättää lukijalle tilaa.

Pennanen uppoaa hyvin naisensa nahkoihin, tämän haaveisiin tunnepitoisemmasta

kumppanuudesta, väsymisestä arjen rutiineihin ja seksuaalisesta havahtumisesta.

Pennanen hallitsee hyvin murteen,joka kirja alussa oli minulle uutta ja hauskaa , mutta Länsi-Suomen murrealueelta olevana aloin puolessa välin väsyä murteeseen, kun taas uskon että se on Itä-Suomen alueelta olevalle varsinainen riemun lähde.

Kirjan takakansi mainitsee mustasukkaisuudesta,mutta sitä ei varsinaisesti ole muuta kuin syrjähyppyjä tekevien peloissa.Eli se on olemassa pelkona, mutta ei tule esille,koska kukaan ei "käryä" eli suhteet jäävät osapuolten välisiksi salaisuuksiksi.

Pennanen kuvaan niin tarkoin ja yksityiskohtaisesti naapuruussuhteita, että tekisi mieli kysyä..onko hänellä vielä ystäviä omalla kylällään.

Yksilöllistä ja kuitenkin niin yhteisöllistä; ei kylää missä ei tällaista naapuruussuhteissa olisi tapahtunut.

Romaani pitää hyvin yllä jännitystä viimeisille sivuille saakka

"mitä sitten tapahtuu" ja johdattaa romaaninsa lopussa , parhaan rakkausromaanin tapaan, henkilöt sopuisaan idylliin.

Viimeisen pisteen jälkeen lukijalle jää hyvä maku suuhun.

Ulla Welin

Oiva Pennanen esikoisteos: Sisulla ja sydämellä kertoo 50-luvun sodan jälkeisestä jälleenrakennuksen ajasta. Sota ei kirjassa varsinaisesti tule esille, mutta sen vaikutus tuntuu elämässä, varsinkin sellaiselle, joka on itse elänyt tuon ajan.

Tyhjästä pikkutilaansa rakentamaan lähtenyt nuoripari Vappu ja Sulo yrittävät selvitä eteen tulevista vastuista niin kuin taitavat. Elämässä on auvoisiakin hetkiä, mutta vastoinkäymiset saavat usein aikaan ankaran riidan. Siihen kumpikin purkaa väsymystään ja pettymystään. Näitä vastoinkäymisiä riittää.

Kirjoittaja tuntuu tuntevan tarkasti kuvaamansa elämänpiirin. Se on hevos- ja ihmistyövoimalla leivän repimistä, niin pellolla kuin tukkimetsässäkin, ankaraa uurastusta päivästä toiseen. Talkoohenki ja naapuriapu auttavat monien vaikeuksien yli. Ensimmäinen traktori on vasta hankittu kylään ja tämän traktorin omistaja on valmis auttamaan koko kylää.

Naisena samaistuin ennen kaikkea Vappuun, joka suurin odotuksin oli avioitunut nuorena ja rakastuneena hiukan itseään iäkkäämmän Sulon kanssa.

Ainainen raataminen ja epäonni katkeroittavat Vapun. Kuin sattumalta hänen tielleen osuu ensin nuori kulkumies Antti. Hän etsii lohdutusta kiihkeästä hetken kestävästä suhteesta Antin kanssa, jonka Sulo juuri koulunsa lopettaneen poikansa kanssa metsätöihin lähtiessään hyväuskoisena jättää Vapulle "vesipojaksi". Antin lähdettyä löytyy aivan vääränlaisen emännän kanssa elävä naapurin mies. Lopulta Vappu törmää mieheen, joka on tottunut kaatamaan naisen kuin naisen. Tämä "sonniksi" kutsuttu nöyryyttää Vappua siinä määrin, että saa hänet heräämään tajuamaan oman ihmissuhteensa arvon.

Kirjan loppu antaa jo valoisamman kuvan. Metsästä saaduilla rahoilla päästään hiukan leveämmän leivän ääreen. Elämän ulkoisten puitteiden kohentuessa myös Vapun ja Sulon keskinäinen suhde alkaa eheytyä. He löytävät toisensa kypsempinä ja keskinäisestä rakkaudesta tulee sitä pienten ilojen ja yhdessä jaettavien surujen arkea, jota se parhaimmillaan on.

Kritiikkiä:

Oiva Pennanen kieli on tuohon elämänpiiriin kuuluvana uskottavaa ja paikoin jopa nautittavaa. Se kulkee jouhevasti paljolti repliikkien varassa, jotka ovat aidon tuntuisia. On pakko silti hiukan antaa piiskaa liian ronskista kielenkäytöstä. Joidenkin lukijoiden silmille se sieltä varmasti hyppää ja jossain määrin vähentää kirjan sinänsä tämän hetken liian helppoon elämään tottuneille tuiki terveellistä raskaaseen ruumiilliseen työhön liittyvää riemua ja riesaa.

Itse palasin lähes haikeana tuohon aikaan, vaikka ei se kasvavalle helppoa ollut.

Eila Kujala